

Sygn. akt VI Gz 218/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jerzy P. Naworski

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Zintegrowanych Systemów (...) sp. z o.o. w T.

przeciwko M. W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 18 września 2017r., sygn. akt V GC 1613/17

postanawia

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zwolnić powoda od kosztów sądowych

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych uznając, że nie wykazał istnienia przesłanki określonej w art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 623 ze zm., dalej u.k.s.c.). Jak podkreślił ten Sąd, do wniosku zostały złożone dokumenty, które nie wykazują w sposób wyczerpujący, jak jest aktualna, rzeczywista sytuacja finansowa spółki, a przede wszystkim, czy jest ona w stanie uiścić koszty zainicjowanych przez nią postępowań. Wprawdzie przedstawione przez powoda dokumenty wskazują na posiadanie olbrzymiego zadłużenia wobec Skarbu Państwa, ale nie są one aktualne, bo dotyczą 2012 i 2015 r. Ponadto nie jest jasne, czy powód aktualnie prowadzi działalność gospodarczą, jakie są jego przychody i jakie koszty działalności. Sąd a quo odwołał się także do judykatury podkreślając, że przedsiębiorca w procedurze planowania wydatków powinien zabezpieczać środki na prowadzenie procesów sądowych, a instytucja zwolnienia od kosztów sądowych jest finansowana ze środków publicznych i nie służy podtrzymywaniu działalności przedsiębiorstwa przynoszącego straty (k. 177-178).

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił mu naruszenie art. 103 u.k.s.c. poprzez błędne przyjęcie, że jest w stanie ponieść koszty sądowych w sprawie i w związku z tym wniósł o jego zmianę i zwolnienie od kosztów w całości oraz o przeprowadzenie dowodów wskazanych w uzasadnieniu zażalenia. W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że samo istnienie spółki nie świadczy o możliwości ponoszenia kosztów sądowych. Według skarżącego przedstawił wystarczające dokumenty z postępowania egzekucyjnego, jak i wydruki z KRS i z księgi wieczystej. Do zażalenia skarżący dołączył dalsze dokumenty oraz wskazał, że od wielu lat wykazuje straty. Wobec spółki jest prowadzonych kilkaset postępowań egzekucyjnych na kwotę kilkudziesięciu milionów złotych. Spółka od dawna nie ma zdolności kredytowej; wszystkie rachunki bankowe są zajęte, a ruchomości nie mają wartości. Spółka nie ma żadnego majątku i podtrzymuje działalność do czasu, w którym będzie musiała wydać pozostały majątek (k. 180-181).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z powołanym przez Sąd pierwszej instancji przepisem art. 103 u.k.s.c., sąd może przyznać zwolnienie od kosztów osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Wprawdzie skarżący zarzuca naruszenie tego unormowania, ale jasne jest, że chodzi o błędne ustalenie, że nie została spełniona przesłanka wskazana w tym unormowaniu.

Dokonana przez ten Sąd ocena sytuacji finansowej skarżącego jest zbyt rygorystyczna. Nie sposób zgodzić się zwłaszcza z argumentem, że jakkolwiek powód ma olbrzymie zadłużenie, to dane nie są aktualne i nie wykazują, czy prowadzi dalej działalność gospodarczą. Wprawdzie w orzecznictwo sądowe panuje pogląd o konieczności zagwarantowania sobie w procedurze planowania wydatków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą środków służących czynnemu dochodzeniu roszczeń, ale nie sposób tego wymagania rozumieć w ten sposób, że każdy przedsiębiorca, w tym osoba prawna, będzie gromadziła na odrębnym koncie bankowym środki na pokrycie przyszłych kosztów sądowych.

Analiza dołączonych do wniosku oraz do zażalenia (k. 182-212) dokumentów nie pozostawia wątpliwości, że powód nie ma dostatecznych środków na koszty sądowe. Wystarczy w tej kwestii sięgnąć do pisma z dnia 14 marca 2012 r. do Naczelnika Urzędu Skarbowego opisującego historię sytuacji finansowej spółki (k. 134-141). Nie ma znaczenia to, że pochodzi ono sprzed kilku lat, skoro sytuacja nie uległa zmianie, o czym świadczy choćby wielkość zobowiązań publicznoprawnych, co dostrzegł także Sąd a quo. Brak środków na rachunkach bankowych (k. 206-210), gotówki w kasie (k. 211), liczne postępowania egzekucyjne, wniosek o wyjawienie majątku, brak nieruchomości oraz wartościowych ruchomości uprawnia odmienną od dokonanej przez Sąd Rejonowy ocenę sytuacji finansowej skarżącego z punktu widzenia przesłanki określonej w art. 103 u.k.s.c. Odmiennego wniosku nie uzasadnia fakt osiągnięcia w 2017 r. przychodów, skoro spółka w tym czasie poniosła straty (k. 212).

Z tego względu zarzut błędnych ustaleń okazał się zasadny, a zatem należało na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienić zaskarżone postanowienie i zwolnić powoda od kosztów sądowych (art. 103 u.k.s.c.).

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)